

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C/ERENYÀ, 290 TEL. 23994

DEPARTAMENT DE BIBLIOTECA
D'ATENIUM BARCELONÈS

TRENTA CÈNTIMS

ITALIA AFLUIXA

-I també ens avindriem a que fossin retirats els combatents espanyols.

REVISTA DE PREMSA

LA VANGUARDIA

L'INTERCANVI

TRACTAMENT A CANVI DE TABAC

«La Vanguardia» de divendres, dia 5, publicava el següent solt:

«EL GOBIERNO DE LA REPUBLICA

En la Presidencia

A la una de la tarde acudieron ayer los periodistas a la Secretaría de Prensa de la Presidencia, para hacer información. Mientras esperaban ser recibidos por Vázquez Ocaña, el presidente del Consejo, doctor Negrín, cruzó dos veces ante los informadores sin hacer declaración alguna.

A la una y cuarto llegó el diputado a Cortes y secretario del Congreso, doctor Trabal, que charló amigablemente con los periodistas.

A la una y veinte llegó a la Presidencia el subsecretario, señor Prats, que fué presentado a los periodistas por Trabal.

El señor Prats obsequió con un cigarrillo a los informadores, diciendo que era lo único que podía ofrecer, puesto que noticias no habría hasta que estén instalados. El subsecretario de la Presidencia añadió que dentro de unos días se celebraría el primer Consejo de ministros.

El secretario del Gabinete de Prensa, Sanchiz Nadal, recibió a los periodistas, en ausencia de Vázquez, sin que tampoco hiciera declaraciones de ningún género. A la una y media abandonaron los periodistas la Presidencia.

Ja ho saben els nostres personatges: a canvi d'una cigarreta, tractament de senyor. Perquè l'únic Senyor del solt és el Sr. Prats, que obsequià els periodistes amb una cigarreta. Ens agradaria saber quin tractament correspon a un havà, perquè a casa en tenim un, encara que un xic avariàt, i del qual ens desprendriem en bones condicions.

***

Proseguim la publicació, de franc, dels anuncis que «La Vanguardia» publica cobrant.

Ací en va un del dia 3 de novembre:

«CANTO DE LA GALLINA

Persona que sepa imitarlo, falta para impresionar disco. Paseo de Gracia, 53, teléfono 80364.

Nosaltres creïem que entre les coses que poden imitar-se de la gallina en aquests moments històrics la menys còttizable era el cant. Però, com sempre, ens hem equivocat.

Un altre del mateix dia:

«PERDIDA FALDA

Azul marino, entre las calles Nápoles y Paseo de San Juan. Gratificarán devolución. Bailén, 14, 4.º, 1.º»

Encara un altre del mateix dia, que va ésser, com pot veure el lector, un dia d'aquells que Déu n'hi do:

«ESTA MAÑANA DE 8 A 9

mañana se perdió una cabra roja oscura entre Calabria i Tamarit. Se ruega la

devolución a Sr. Ibáñez, Calabria, 55, esq. a Avenida Mistral. Se gratificará t. su valor.»

Ens agradaria haver-la trobat nosaltres, no per l'interès material de la gratificació, sinó per curiositat de saber en quant aprecia tot el valor d'una cabra actualment el Sr. Ibáñez.

CATALUNYA

En un article titulat «El Preu de la Llet a Barcelona» firmat per «El Secretari» publicat dilluns dia 1, un estat encapçalat així:

«RELACIO DE DESPESES I PRODUCCIO PER GRUPS DE DOTZE VAQUES AL PROMEDI ANUAL DE 10 LITRES, A 1'10 PESSETES LITRE, IGUAL A 11 PESSETES.»

Sempre ens havia intrigat allò de «La Gota de Leche». Ara ja sabem de què es tracta: és la collectivització de les vaques.

La Rambla

«Sota el títol «El condol del nostre Ajuntament al poble de Lleida», «La Rambla» de divendres passat publicava una nota de l'Ajuntament que començava així:

«Una representació de l'Ajuntament de Barcelona, formada pels consellers Puig i Elies, que portava la representació de l'alcalde; Pla, Castellote i Roca, de les minories d'Esquerra Republicana, C.N.T. i P. S. U. C., LLSRR SHR SHR SH CMF CMFM respectivament...»

No es pot negar que no hi estiguessin representats tots els sectors de l'opinió.

AQUEST NUMERO
HA PASSAT PER LA
CENSURA

SOLIDARIDAD OBRERA

VICTIMAS DE LA GUERRA EN
EXTREMO ORIENTE

Londres. — Reuter informa que el crucero británico «Southampton» ha prestado auxilio eficaz en pleno Golfo de Vizcaya a un vaporcito asturiano que se dirigía a Francia con numerosos refugiados cuando fué sorprendido por el fuerte temporal reinante. Se hallaban sin combustible y sus tripulantes y pasajeros agotados. — Cosmos.

Es la primera notícia que tenim de l'evacuació del Golfo de Vizcaya, com víctima de guerra, a l'Extrem Orient.

LA PUBLICITAT

CURSETS D'ESPERANTO I ANALFABETISME. — A primers d'aquest mes s'obriran al local del Casal d'Esperanto, carrer de Sant Pau, números 52-54, uns cursos organitzats per la Secretaria de Cultura de la «Junukaro de Puil», a base d'un curs elemental d'Esperanto i unes classes diàries de primeres lletres, havent-se fixat per a totes dues reduïdes matrícules d'inscripció. Informes i inscripcions, de sis a vuit del vespre.

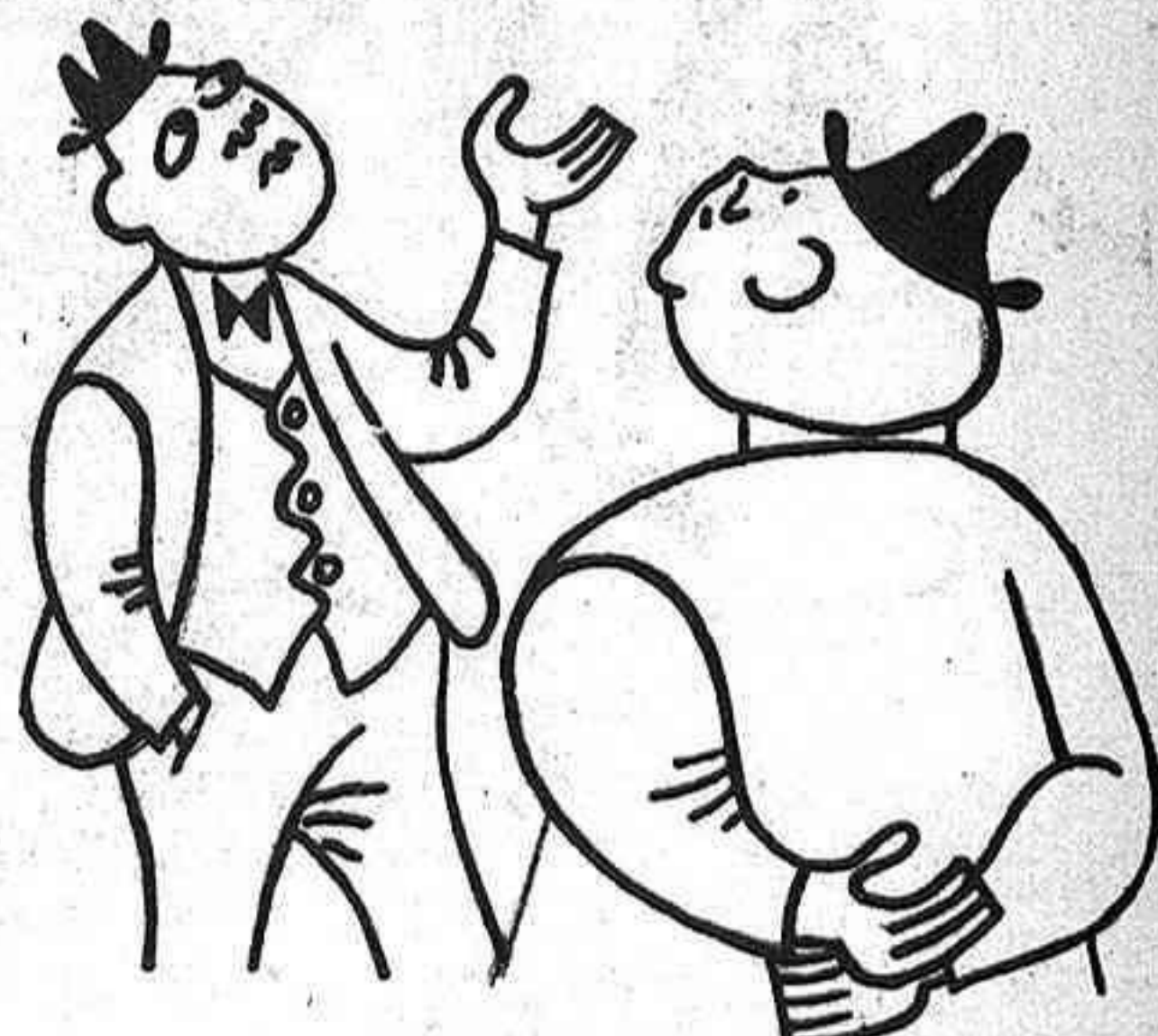
Això és el que convé: nombrosos cursos d'Analfabetisme, com aquests de la «Junukaro de Puil». Així no estarem desesperats i ens farem esperantistes.

Deu ésser seguint el saludable exemple de la famosa «Junukaro», que «El Diluvio», pocs dies després, publicava un article de primera pàgina titulat «Analfabetos». Però, realment, ja és exagerar dirigir-se d'aquesta manera als lectors.

C. N. T.

El obrero José Regadera ha inventado un nuevo modelo de pararrayos.

Estem impacients per saber l'eficàcia d'un parallamps-Regadera.

—Està de sort. Ja ha començat a recuperar el vestit.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY, LXI

NUM. 3038

—Què, ve molta gent?
—Sí, quan ja hem tancat.

EDITORIAL

La fi d'un imperi

A confessió de part, hom s'assabenta de la fi grotesca d'un imperi, que era ensems el més petit i més gran que els catalans de mitja edat havien conegut en la seva primera joventut.

Es tracta de la lletra testamentària d'un emperador sense imperi terrenal que delata la posta del seu immens imperi espiritual i municipal.

«Ya no puedo ni mear», diu aquest calígula decadent en lletra adreçada al seu cavall blanc o al seu home de palla, que de totes dues maneres pot anomenar-se.

L'emperador de l'avinguda de Francesc Llairet (abans Paralel) vol viure i se sent morir. Hom no pot comprendre si no ha estat mai de la vieja guàrdia el dolor que és haver de morir si us plau

per força per a un vidor professional.

Al caudillo li passa al revés d'allò tan bo que li passava a Santa Teresa del Nen Jesús, que deia:

«Vivo sin vivir en mí
y tan alta vida espero,
que muero porque no
[muero.]»

Lerroux, pel contrari, comença a sentir el fàstic que tots hem sentit sempre per les seves pròpies despulles.

Si ell sabés que l'esperit que palpitava sota el «jipi-japa» aquell que ell passejava per les Rambles al servei de Moret, encara vibra quan cal als passadissos de l'Ajuntament que ell poblà tan densament quan es tracta que la vieja guàrdia treballi a les tardes, potser moriria més resignat considerant més im-

manent la influència d'un imperi, per efímer que hagi estat, i l'esperit del record idiosincràsic d'un emperador.

Si ell pogués pujar al cel tota l'eufòria que encara domina l'ànim dels seus correligionaris més o menys emboscats...

Però la vida és dura i implacable amb els vidors i a l'hora de morir els treu la fe que els va ajudar a viure.

Si Lerroux, en comptes d'ésser ell mateix, fos només un mer admirador seu i correligionari, ara encara tindria la fe viva en els destins del radicalisme, que si va ésser quelcom cert i positiu fou precisament un imperi de destins.

El que passa és que Lerroux era potser l'únic lerrouxista que no creia amb en Lerroux.

EL NOU HORARI
DE TREBALL
(A LA RERAGUARDA)

La unificació de tots els horaris permet que no puguin anar de compres més que els que no treballen que així han trobat una ocupació útil i lucrativa

Amb la nostra innocència característica esperàvem i temíem; més temíem que no pas esperàvem, que el nou horari de treball, fent que tothom tanqui i obri exactament a la mateixa hora, podria portar perturbacions a la vida del comerç de la ciutat. El dia que es va establir vàrem sortir de l'oficina en la qual estem, al mateix temps que pràcticament enxufats, còmodament embossats, per anar a comprar uns quants articles d'ús corrent (que per discreció no enumerarem). A causa de la naturalesa de l'enxufe vàrem sortir una mica més aviat i, a causa de l'anunci del nou horari i de la naturalesa dels articles, d'ús corrent, vàrem sortir, com el partíci indi, corrent. Però tot va ésser inútil: les botigues, l'una després de l'altra, tal com les vàrem veure nosaltres, i suposem que simultàniament, eren tancades.

Vàrem esperar al dissabte, pensant aprofitar la setmana anglesa per anar de compres, però cal ens havíem oblidat que les botigues també la feien.

Què fer aleshores? No hi havia més remei; els articles que necessitàvem eren d'un ús tan corrent que calia adquirir-los a tota pressa. I ens posàrem malalts de grip.

Les botigues —vàrem pensar— estaran desertes, perquè, qui hi ha a Barcelona que no treballi i, per tant, no pugui sortir més que a les hores en què les botigues són tancades?

Però la nostra sorpresa fou enorme: no es podia donar un pas per cap establiment; tot era ple. Mentre ens dedicàrem, durant vuit dies de malaltia, a comprar el que necessitàvem i vàrem haver d'agafar una bronconeu- i, el que no necessitàvem (després ens recordàrem que no havíem comprat el que ens pensàvem que no necessitàvem i necessitàvem i vàrem haver d'agafar una bronconeu- mònia), vàrem anar fent una petita enquesta, els resultats de la qual exposarem ací.

—Es ven molt? —preguntàrem a una eixe rida dependent de gèneres de punt.

—Tant com abans; el que hi ha és que no és la mateixa clientela, o almenys no ho sembla. Els compradors d'ara uns porten nas de cartró, altres ulleres fumades o bé perruca, o bé van molt embufandats. I tots tenen una tos ronca que sembla que es vagin a morir. A què deu ésser degut això?

—Calli —li diguérem—. No veu que tots estem malalts? Hi ha una epidèmia! No veu que ningú no se saluda?

—Ai, fugi; no m'espanti!

—No, dona; és que per anar a comprar tothom ha de fer campana al despatx o al taller.

—Ai, quin pes em treu de sobre!

—I vostès —vàrem preguntar a la dependenta— com s'ho fan per comprar?

—Miri, nosaltres tot ho hem de portar de punt.

I començà a fer-nos l'article.

En sortir de la botiga, anàrem a una perfumeria. L'escena era la mateixa. Però ens va intrigar una cosa.

—Perdoni —vàrem preguntar a la dependenta—. Per anar a comprar menjar, com s'ho fan?

—No hi anem. Miri: ací tenim aquesta crema facial nocturna núm. 3 que, damunt d'una llesca de pa i amanida amb colònia i massatge cutani és deliciosa. A casa no en mengem d'altra.

—I per la roba?

—El Brunifer Flor de la Isabela substitueix les mitges; amb els llapis per als llavis ens tenyim i decorem els vestits; si a alguna se'ns mor un parent, el rimmel fa el dol, perquè, és clar, no podem anar a la tintoreria...

—No! No hi vagin pas!

—Per què? Què no ho fan bé?

—Ningú no ho sap; és un secret que mai no es descobrirà.

Entràrem a una sabateria. Les dependents estaven atrafegadíssimes, provant calçat, agenollant-se als peus dels clients, dient que si no en compraven més quan tornessin no podrien comprar, assegurant la sola...

Quan ens arribà el torn i ja teníem calçades i cordades unes sabates que ens feien veure la padrina, entra un senyor ben vestit i sense disfressar amb una maleta a la mà.

Veure'l i voltar-lo tota la dependència, tot fou u. L'home s'apoderà d'un taulell com si fos seu, obrí la maleta i en tragué peces i peces de roba, capses de mitges, jersels, guants, perfumeria, llibretes, ampolles de tinta, botifarres artificials, estilogràfiques naturals, gomes per tenir ben tancat el branelatge del paraigua, penja-robes; en fi, tot el que es pugui necessitar en una casa ben parada, i es posà a fer l'article, i les dependents a fer de clientes.

—Però, què passa? —preguntàrem amb impaciència i ja a punt de marxar.

—Es el viatjant de la casa X (ací el nom de la casa) que ve a vendre a la dependència —ens contestà el vailet de la botiga.

I perquè no ens n'améssim, ens ventà un cop de martell a l'ull de poll que ens tornà a deixar asseguts.

—Perdoni —afebí—, però és el costum; ho fem amb tothom; hi ha tanta gent desaprensiva!

En sortir, un dels clients topà amb un altre.

—Ola, Sr. X (ací el nom d'un oficial segon de l'Ajuntament).

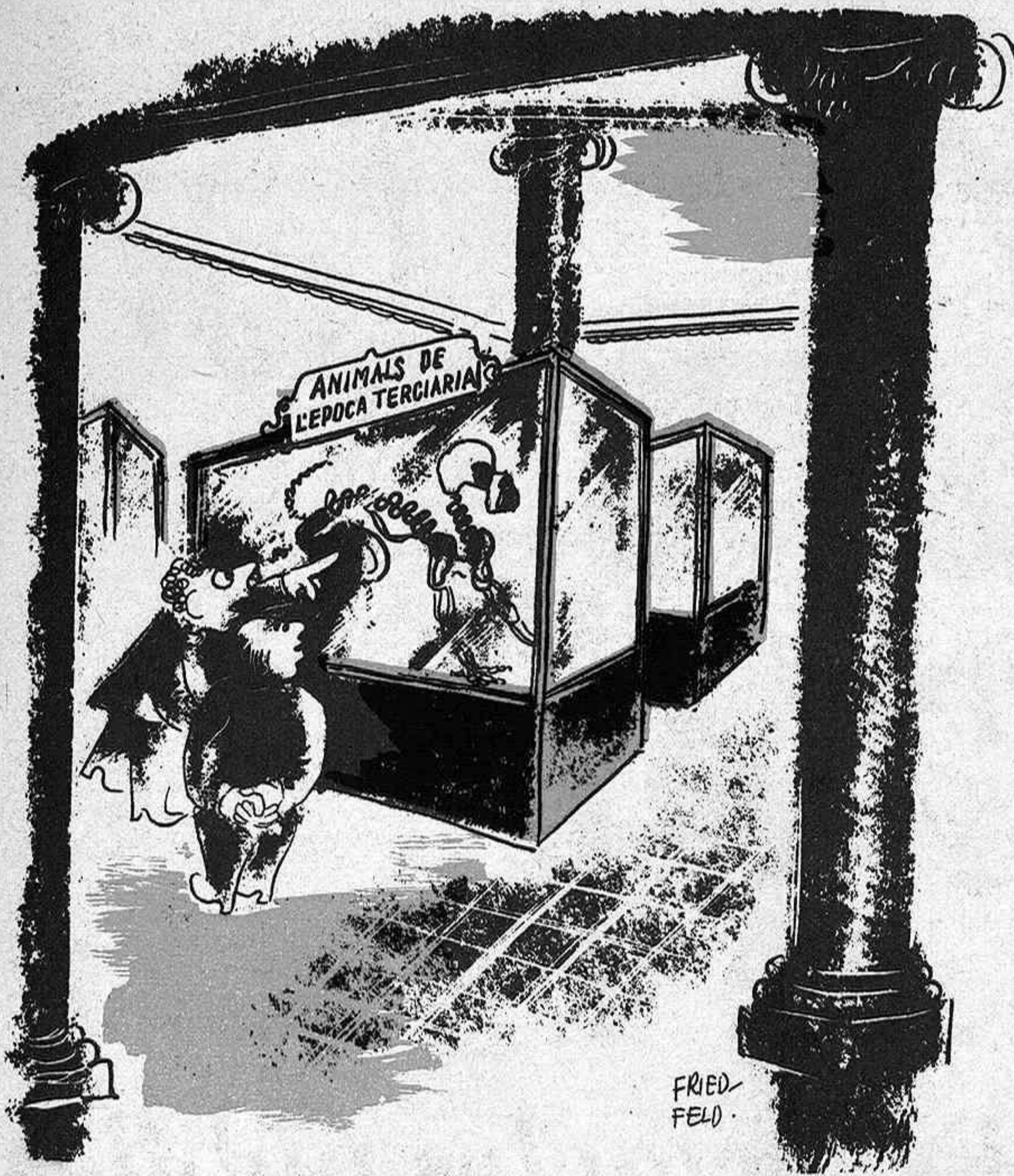
—¡No te conosco! ¡No te conosco! —li contestà l'altre. I passà d'amagatots, refilant-se els bigotis postissos.

EVACUATS

—Bé; jo me'n vaig cap al camp faciós.

—Ja t'emportes el testament?

L'ANY 2000
— I aquests també eren del «Tercio»?

La propaganda de «Miss Virtud» Autors a l'Erotyl

El «Comité Económico de Teatros» va decidir, fa temps ja, que els autors que vulguessin propaganda se la fessin i se la paguessin ells. Això donà com a resultat una mena de vaga d'estrenes caigudes que, com era d'esperar, beneficià més aviat el teatre dit «revolucionario». Però no tots els autors s'han resignat, i ara han sortit dos dels anomenats *chicos de la Prensa*, octogenaris i repòrters policials al mateix temps de diaris de Madrid, que al Principal Palace han estrenat una revista «Miss Virtud» tretà, diuen els senyors Leandro Blanco i Alfonso Lapena, d'un conte de Maupassant, i a la «Soli» un article parlant de la revista, de propaganda, és clar, de la revista.

No hem vist la revista, però hem vist l'article, i és igual.

Els autors són vells i no és pas aquesta la seva primera obra. D'un crim, una vegada, en varen fer un cuplet. El crim era d'un pres que a les nits sortia de la Presó Model de

Madrid per anar de juerga al cafè de El Imparcial i a un merendero de les Ventas del Espiritu Santo. I diuen els autors en el seu article de propaganda:

«Este mismo Espiritu Santo fué el que inspiró a estos antiguos y acreditados reporteros el triunfo informativo que les dió nombre y fama.

Entonces hicieron su primer cantable, que fué popularísimo. Decía:

Contra aquel que mata a su madre
por la ambición del dinero...,
si no hay justicia en tierra,
venga justicia del cielo.

En el último verso de la coplilla es donde se nota la influencia de la Paloma Azul.»

I nosaltres que ens creïem que l'Espiritu Santo era un colom blanc!

Després expliquen el que hi ha d'ells a la revista, que sembla que és un recital titulat: «Paca la Lunares», que va bé amb Manzanares, i en el qual, entre altres coses, ha de dir la característica:

«Yo soy una nieta de aquel Malasaña,
que anduvo en hazañas parejo del Cid.
Mi tierra es el Mundo, mi patria es España;
mi pueblo, el que sufre, mi vida, Madrid.
¡Madrid, sí! ¡Qué pasa? Yo soy madrileña.
Nací en Relatores y vivo en Peñón,
y tengo un canario... ¡Y un tío en Seseña!
¡Y al gato le llamo Dantón!»

i més endavant, ficant-se amb les autoritats, acaba:

No siento tristeza ni siento alegría;
ni afán de morir, ni afán de vivir.
¡Y quieren que evacuel! ¡Que evacue su tío!
Yo estoy en la cola. ¡No puedo salir!
¡No, Madrid! La nieta de aquel Malasaña
no puede dejarte solito en la lid.
Estás estos días pariendo otra España,
¡Y yo estoy contigo, Madrid!

Comentant aquests versos tan bons i ficant-se aleshores amb els poetes i amb la poesia catalana, pobreta, diuen:

«Como se ve, son unos castizos. Lástima que estén de capa caída las fiestas del «Gay Saber». Pero con esto van a quitar muchos moños a los poetas de su tiempo, y aun a otros que son mucho más jóvenes que ellos.»

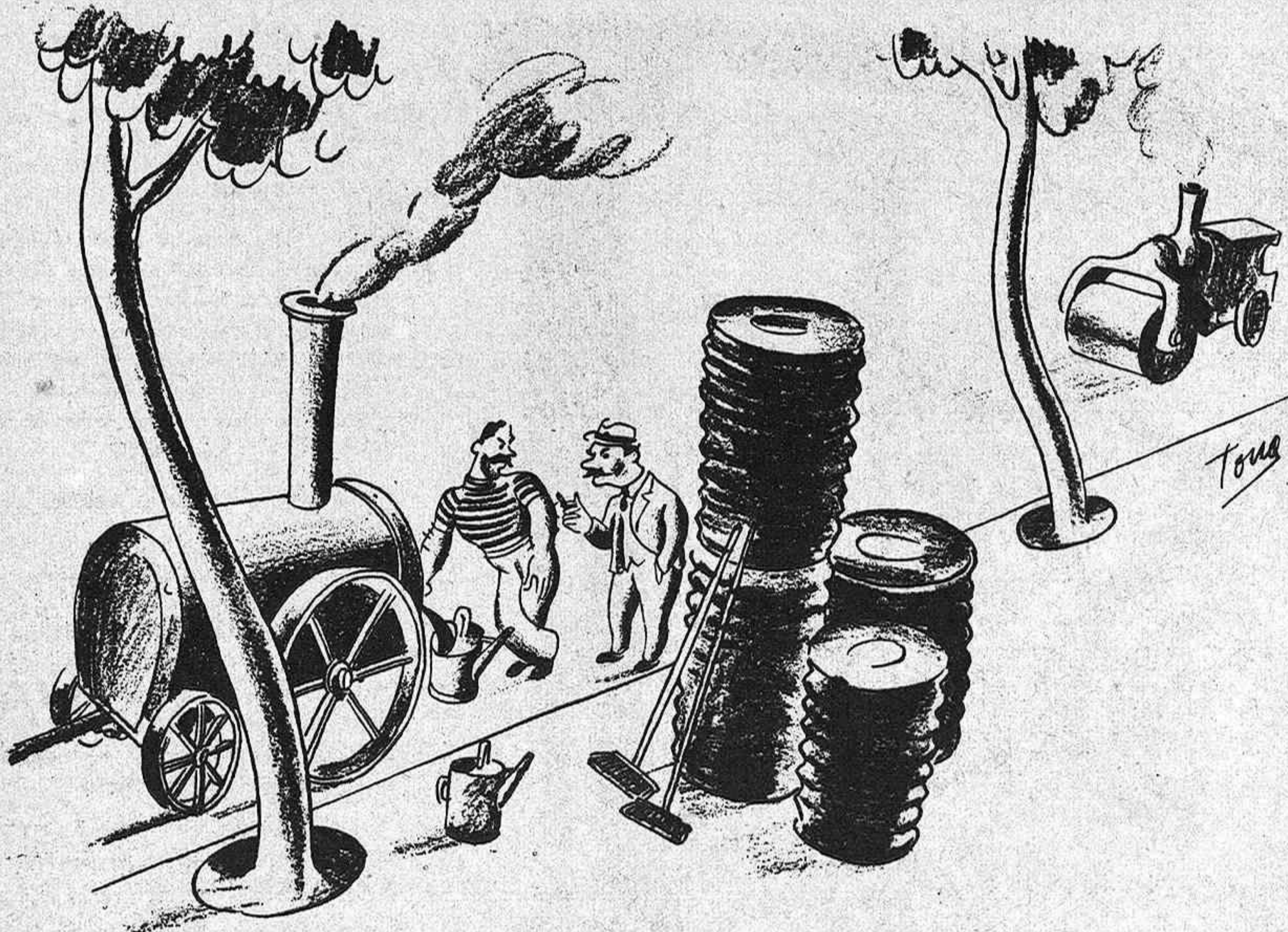
Però no tot és pres d'altres:

«El segundo acto, casi todo de la inventiva de los experimentados autores, mantuvo el nivel de éxito en que se había puesto el primero. Lo que los autores han añadido tiene tanta gracia como lo que aporta a la obra el finísimo autor de «Bel-Ami».

Alçai
I la música?
Doncs:

«La música, de Valls y Díaz Giles, fué repetida en la totalidad de los números. Cumple perfectamente su misión de hacer que las chicas se muevan en la pasarela con un ritmo frívolo muy agradable.»

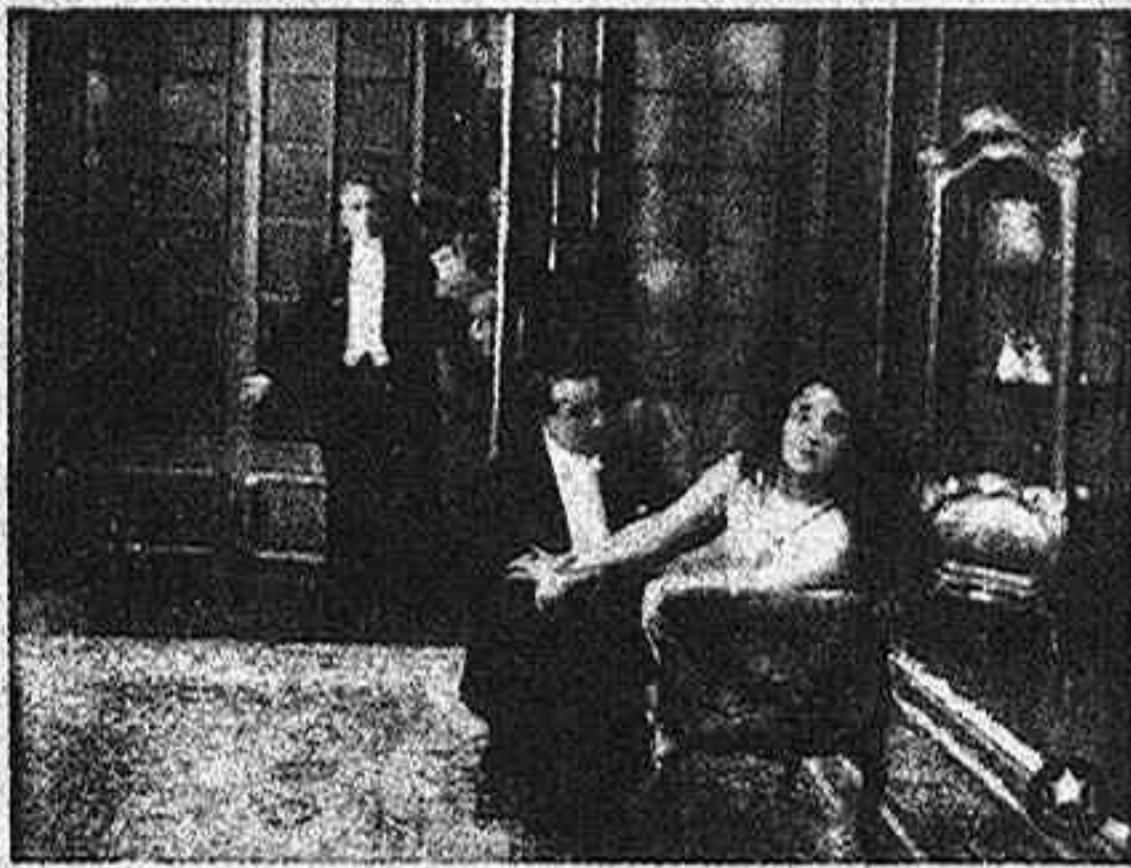
No podem menys de felicitar els autors pel seu estat de conservació quan, a la seva «proecta edad», com ells mateixos confessen, els sigui encara molt agradable el «ritmo frívolo» amb què es mouen les *chicas*. Apa..., calorosos!

— Voleu donar-me una mica de quitrà?
— Haureu d'anar al Sindicato de la Construcción.

Els grans Espectacles públics

El primer punt i després tots els punts del Comitè Económico de Cines seran els amos dels carrers

En aquest film de Pina Menichelli, que aviat donaran els econòmics, veurem aquesta escena de tragèdia espartana en què el cavaller recomana a la seva amada una acreditada perruqueria de senyores.

Serà escoltat el cavaller per la seva amada? Per saber això cal passar per la taquilla, sospira el "Comitè Económico de Cines". (Es una foto "Comitè Económico de Cines", naturalment.)

EXPOSICIO (DEL PUBLIC)

La setmana passada vàrem deixar reunits als econòmics del cinema per tal que acabessin de fixar les normes que havien de regir els nous estatuts de la Nova Economia.

Aprovat per unanimitat de tots menys tres o quatre, el magne projecte, encara que no és molt vigorós, es posarà en vigor molt aviat, tan aviat com retornin les orenetes.

El respectable públic té dret a saber alguns punts d'aquest important projecte, per tal de poder prendre mesures defensives, no sigui cosa que l'agafi de sorpresa. Ja prèviament advertit el respectable, passem al primer punt.

Primer punt:

Pantalles ambulants i taquilles voluntàries als carrers, places, passeigs i urinaris

En tots aquests llocs d'orgies i bacanals s'installaran, muntades sobre rodes —única manera que el cinema rodi— s'installaran, diem, unes pantalles y des de qualsevol pis d'enfront es refugiarà la màquina projectora.

El públic també es refugiarà al carrer per gaudir les delícies de l'espectacle.

A simple vista sembla que el «Comitè Económico de Cines» pequi d'imprevisió deixant el públic al carrer. Res d'imprevisió. Els econòmics han pensat en l'hivern, amb la qual cosa demostren que pensen en quelcom, i per això recomanen als espectadors que vagin al cinema proveïts de radiadors, salamandres, encenedors, llumins, dones i altres aparells de calefacció.

Els importants personatges de la Història han demostrat gairebé sempre un admirable estoïcisme.

Aquí podem apreciar a Napoleó jove llurant-se amb Josefina a les delícies d'un apassionat vals, indiferent a les amenaçadores pistoles dels venjatius amics de Robespierre.

El senyor del frac és un extravagant d'aquella època. Aquest film no és apte per a nens de pit.

Recaptes de xavalla sota l'advocació de la Nova Economia

Tothom sap que els econòmics del cinema i només que els econòmics del cinema, es van fer amos del carrer el 19 de juliol; i

Heus ací una inquietant escena de "El doctor Satàn".

La senyoreta asseguda no sospita de la seva donzella de servei que, per assassinar-la, porta a la mà, disfressat d'inofensiu mirallet, un canó del 42.

La vella senyora de l'esquerra denuncia amb la seva pèrfida expressió que aquesta tarda no enganyarà el seu marit amb el porter, però sí amb el jove comissionista de la casa.

Morirà la senyoreta a conseqüència de les canonades?

Descobrirà el marit la infidelitat de la venerable esposa?

El "Comité Económico de Cines" recomana al públic que vagi a veure la pel·lícula.

(Es una foto de l'"Idem, Idem, de Idem", naturalment.)

com que són els amos del carrer, estan decidits a explotar-lo.

Però no serà la vil explotació de l'home per l'home, no; serà la humana i incruenta explotació del carrer per la collectivitat.

Installades les pantalles, refugiades les màquines i col·locat el públic en la seva corresponent localitat, un metre quadrat de terreny per cada espectador, es procedirà a la projecció del film.

Després de tres o quatre minuts serà suspesa la projecció, cuidant sempre de tallar-la en una escena emocionant, per exemple quan el marit enganya amb la seva dona l'amant de la seva dona, que els sorprèn bastant «in fraganti».

El públic, esverat, estarà disposat a pagar el que sigui per veure la continuació.

Aquesta legítima especulació amb els sentiments humans l'ha tinguda en compte el «C. E. de C.» per tal d'evitar que el públic se'n vagi si es projectés d'un cop tota la pel·lícula.

Suspesa momentàniament la projecció, sortirà l'equip de «girls» taquilleres amb safates, a les quals s'haurà retirat prèviament la imatge, requerint la bona voluntat dels espectadors. Seran admesos òbols voluntaris des de deu cèntims fins a deu mil pessetes. L'espectador que doni més de deu mil pessetes ser invitat a finançar un film nacional.

Si la recaptació és decent, es continuarà la pel·lícula; si no, no. En aquest darrer cas els donadors d'òbols no tindran cap dret de devolució, ni de la pesseta.

Això és, a grans trets, l'exposició del primer punt. El segon punt i altres punts, puix el «C. E. de C.» en té molts, els publicarem en números successius.

Nota: L'espectador que vulgui aprofitar-se de l'espectacle des dels balcons, serà llançat al carrer, i si no vol pagar voluntàriament, serà tret del carrer.

La propera setmana donarem l'argument del gran film titulat «El satànic doctor»

Querido caudillo:
En extremo aperiado por su triste de fecha 20 del ppdo., tomo la pluma para comunicarle que mi salud es buena como quisiera que fuese la suya a D. q.

Però no hay que pararse ¡che, co-religionario! que yo por mi parte no lo he estado nunca, ni ahora que le veo a Ud. a punto de dársele, porque yo, gracias a Dios, siempre me he visto las orejas.

Me dice en la suya que ya no puede mear, pero eso me yo que son habladurias. No se asuste Ud., hombre; que yo le encontraré una fórmula de las mías que todo lo arregla. Mientras tanto, en todos los ámbitos de la Madre Arriba Española se están haciendo rogativas y silbadas para que Ud. pueda llevar a cabo la misión que la Divina Providencia le ha encomendado sobre nuestra amada patria. De este modo hallaremos una cura radical a sus males y, si hubiere de morir se no le ha de faltar un cura igualmente radical.

Y en cuanto a sus lamentaciones sobre el destino nuestra tierra, no se preocupe Ud. como no se preocupa, que afortunadamente para el bien de España tenemos todavía en el campo rojo correligionarios a provechados que saben donde tienen la mano derecha y velando por la tradición radical sabrán poner las cosas en su punto.

No desanimarse pues, qué caray, que antes de Navidad nos habremos comido ya, y esta vez definitivamente, el pavo republicano y después podrá Ud. decir como un hombre, ahí queda eso, y a morirse, que para lo que se saca de este mundo.....

Y no le digo más. Si necesita alguna otra fórmula, ya lo sabe. Con recuerdos para Aurelio, reciba por última vez los saludos de s. s. s. y correligionario hasta la muerte, de Ud.

Ricardo Lamper

Don Benito Tenorio

Drama ex-religioso y muy, muy fantástico
original y propiedad de

"JOSE ZORRILLA, CARNET N.º 888"

(Presentado por el C. E. del T.
subvencionado por la Generalidad)

Enguany, com saben els nostres lectors, el popular drama ha estat modificat per la censura, amb el bon propòsit d'adaptar-lo als temps que vivim.

L'ESQUELLA, que no repara en sacrificis quan d'illustrar els seus amics es tracta, a còpia de molts esforços i d'uns quants bitllets de banc de la sèrie C, s'ha procurat l'original rectificat de "Don Juan Tenorio". Teniem la intenció de publicar-lo la setmana passada, perquè fos llegit després de menjar les clàssiques castanyes i els no menys clàssics i ara introbables panellets. Però l'apuntador teatral que ens va prometre el llibre, va faltar a la paraula. A nosaltres ens va faltar temps per a denunciar-lo al Jutjat, i en ésser recuperat l'apuntador, hem recuperat la paraula, els bitllets de banc i el llibre del "Don Juan Tenorio" modificat, una escena del qual, la famosa apoteosi, tenim el gust d'oferir als indulgents lectors.

corri a ellos con prisa inmensa.
No ful yo, ¡vive Dios! ¡Fué su destino!
Sabian mi destreza y mi desvergüenza.
¡Oh! Arrebatado el corazón me siento
por vértigo infernal... Mi negra camisa
más sucia que excremento de vaca suiza
no la limpia ni la seca el viento.
Abisinia... España... En mi cabeza
siento arder un volcán... Muevo la planta
sin voluntad, y humilla mi grandeza
un tropezón tan grande que me espanta.

ESCENA II

Don Benito, la Estatua de Mr. Eden y las sombras

ESTATUA.—Aquí me tienes, Benito,
y he aquí que vienen conmigo
los que quieren tu castigo
y lo demás les importa un pito.

DON BENITO.—¡Jesús!
ESTATUA.—¿Y de qué te alteras?
si nada hay que a ti te asombre,
¿y para hacerte un nombre
amontonaste calaveras?

DON BENITO.—¡Ay de mí!
ESTATUA.—¿Qué ¿El corazón
te desmaya?

DON BENITO.—No lo sé;
concibo que la diñé;
¡no son sueños... ellos son!
(Mirando a los espectros.)

Pavor jamás conocido
el alma fiera me asalta,
y aunque el valor no me falta
me va faltando el sentido.

ESTATUA.—Eso es, Benito, que se va
concluyendo tu existencia,
y el plazo de tu sentencia
fatal ha llegado ya.

DON BENITO.—¡Qué dices!
ESTATUA.—Lo que hace poco
que Inglaterra te avisó,
lo que te he avisado yo,
y lo que olvidaste, loco.
Mas el festín que me has dado
debo volverte, y así,
llega, Benito, que aquí
cubierto te he preparado.

DON BENITO.—¿Y qué es lo que ahí me das?

ESTATUA.—Ya lo ves: una paliza.

DON BENITO.—El cabello se me eriza.

ESTATUA.—Pues yo te creía calvo.

DON BENITO.—No lo extrañes, es que Balbo
me ha mandado un crecepelo.

ESTATUA.—Puedes ya encomendarte al cielo.

DON BENITO.—¿Conque hay otra vida más
y otro mundo que el de aquí?
¡Conque es verdad, ay de mí!
¿lo que no creí jamás?
¿Y ese reloj?

ESTATUA.—Es la medida
de tu tiempo.

DON BENITO.—¿Expira ya?

ESTATUA.—Sí; en cada grano se va
un instante de tu vida.

DON BENITO.—¿Y esos me quedan no más?

ESTATUA.—Sí.

DON BENITO.—¡Inglaterra! Tu poder
me haces ahora conocer
cuando tiempo no me das
de arrepentirme.

ESTATUA.—Benito,
un punto de contrición
da a un alma la salvación
y esa ocasión no te quito.

DON BENITO.—¡Imposible en un momento
borrar quince años malditos
de crímenes y delitos!

ESTATUA.—Aprovéchale con tiempo,
(Tocando a muerto.)

porque el plazo va a expirar,
y las campanas doblando
por ti están, y están cavando
la fosa en que te han de echar.
(Se oye a lo lejos el oficio de difuntos.)

DON BENITO.—¿Conque por mí doblan?

ESTATUA.—Sí.

DON BENITO.—¿Y esos cantos funerales?

ESTATUA.—Los salmos penitenciales
que están cantando por ti.
(Se ve pasar por la izquierda luz de ha-
chones, y rezan dentro.)

DON BENITO.—¿Y aquel entierro que veo pasar?

ESTATUA.—Es el tuyo.

DON BENITO.—¡Muerto yo!

ESTATUA.—Nuestra escuadra te mató
en el Estrecho de Gibraltar.

DON BENITO.—Tarde la Juz de la fe
penetra en mi corazón,
creí que el Comité de Londres
era una tertulia de café...
¡Ah! Por doquiera que fui,
la razón atropellé,
la virtud escarnecí
y a la justicia burlé.

Y "arrambé" con cuanto vi,
yo que a las minas bajé,
y los petróleos hebí
y las islas me quedé;
y pues tal mi vida fué,
no, no hay perdón para mí.

(Pasa la sombra del Negus.)

¡Mas ahí estáis todavía
con quietud tan pertinaz!
Dejadme morir en paz
y no me habléis de Etiopía.
Mas con esa horrenda calma,
¿qué me auguráis, sombras fieras?
¿Qué esperáis de mí?

ESTATUA.—Que mueras
para llevarte tu alma.

Y "good bye", Benito, ya tu vida
toca a su fin. Levanta la mano
y haz el postor saludo romano
en señal de despedida.

DON BENITO.—A mi no me traga el abismo
y vas a ver como "ipso facto"
hago funcionar el pacto
que hice contra el bolchevismo.
Mis aliados: ¡corred veloces!
¡Bello Adolfo, el del fleco!

(Un silencio de muerte.)

¿Pero qué pasa con mis voces
que no animan ningún eco?

ESTATUA.—Como ves, no se oye nada,
están durmiendo el sueño eterno,
dejándote a ti en la estacada.

DON BENITO.—¡Aparta, piedra fingida!
suelta, suéltame esa mano,
que aún queda el último grano
en el reloj de mi vida.

Suéltala, que si es verdad
que un punto de contrición
da a un alma la salvación
de toda una eternidad,
demuestra que no soy manco,
retirandos los voluntarios...
se acabaron los desvarios
¡y que se fastidie Franco!
Yo, Inglaterra, creo en ti;
si es mi maldad inaudita,
tu piedad es infinita...
¡Eden, ten piedad de mí!

(Don Benito se hincó de rodillas, tendien-
do al cielo la mano que deja libre la esta-
tua. Las flores se abren y dan paso a varios
angelitos, que derraman pétalos y perfumes
sobre los protagonistas. De las bocas de
Don Benito y de Mr. Eden salen sus almas,
representadas por dos brillantes llamas, que
suben al limbo al son de la "Giovinezza".
Cae el telón.)

Mientras, continua reunido el Comité de
la no intervención.

Por la transcripción,

EL AMIGO DE DON PEDRO GALLARIN.

FINAL DE LA OBRA

ARREPENTIMIENTO DE DON BENITO Y APOTEOSIS DE INGLATERRA

PERSONAJES

DON BENITO

LA ESTATUA DE MR. EDEN

SOMBRAS, ESTATUAS, ESPECTROS, "VOLUNTARIOS"

Panteón de la familia Mussolini. El teatro representa un magnífico cementerio clandestino. En primer término, aislados y de bulto, los sepulcros de Nerón y Atila. En segundo término otros dos sepulcros en la forma que convenga. Una pared llena de nichos y lápidas circuye el cuadro hasta el horizonte. Por éste pasan el "Balears" y el "Kanarias". La acción se supone en una tranquila noche de verano, alumbrada por la luz de la luna, pintada provisionalmente de azul.

ESCENA PRIMERA

Don Benito, embozado y distraído, entra en la escena lentamente

DON BENITO.—Culpa mía no fué; delirio insano
me enajenó la mente acalorada.
Necesitaba víctimas mi mano
que inmolar a mi fe desesperada,
y al verlos en mitad de mi camino,

Notícies del camp rebel

Disposicions oficials (i classes)

El «Volelín Hocial del estado» ha publicat, entre altres, les següents importants disposicions:

1

«Visto el gran número de denuncias que distraen la atención de S. E. a todas horas del día, y considerando que el patriotismo de los denunciadores no llega hasta el sacrificio de firmarlas, debido al arraigado temor de la victoria de los rojos, vengo en decretar lo siguiente:

Art. primero. A partir de hoy, todos los anónimos irán firmados.

Art. segundo. De faltar la firma, los firmantes serán responsables del exacto cumplimiento de esta disposición.—Por el Comité, la Junta.»

2

«Para que las palabras de S. E., solicitadas tan a menudo por las jóvenes Margaritas, los jóvenes Bárbaros y Margaritos y demás, no se puedan prestar en caso alguno a interpretaciones caprichosas, que siempre redundarían en desdoro de la España nacional, he resuelto:

A partir de hoy, todos mis autógrafos irán escritos a máquina.—Yo el Caudillo, Paco.»

3

«Aparte de la airosa «Marcha Real», la gloriosa Marina italoalemana que sirve a la España Grande ha carecido hasta ahora de Himno propio. Para subsanar tan lamentable deficiencia, vengo en disponer:

Art. primero. A partir de la fecha, será declarada Himno Nacional para la Marina de Guerra Española la «Canción del Pirata», de Espronceda.

Art. segundo. Dicho Himno se cantará indistintamente en alemán, italiano, portugués, árabe y demás idiomas nacionales, y con música celestial. En caso necesario, y por excepción, podrá también cantarse en castellano.

Art. tercero. Quedan expresamente excluidos el catalán, vascuence, gallego, bable y otros dialectos oceánicos.—Por la Junta, el Comité.»

4

«Para evitar de manera absoluta la resurrección de prácticas desusadas, como es la tradicional de ejecutar únicamente a los previamente condenados, y dar un saludable rigor a la administración de Justicia, vengo en decretar:

Art. primero. Serán ejecutados los rojos, o sospechosos de tales, o simplemente ingratos

a la autoridad nacional, sin otra formalidad.

Art. segundo. En caso de error u omisión, se otorgará mención honorífica a los sacrificados por la Patria, la cual se extenderá en papel sellado de clase inferior. También podrán ser juzgados los muertos, con la calma que siempre requiere la dignidad judicial.

Art. tercero. El Estado podrá pensionar a los herederos de los sacrificados por error, ajustándose a lo que determina el artículo siguiente.

Art. cuarto. Para evitar un incremento pernicioso del presupuesto de clases pasivas, el Departamento de Hacienda cuidará de ejecutar a los posibles pensionados comprendidos en el artículo anterior. — Por el Gobierno de Burgos, el Gobierno de Salamanca.»

5

«Cuando S. E. el Generalísimo emprendió la tarea gigantesca de salvar a España, no pensó que llegaran sus sacrificios hasta el extremo de obligarle a escribir. Sin embargo, a partir del glorioso 19 de julio de 1936, son incontables las firmas que diariamente ha de prodigar nuestro incansable caudillo, hasta el extremo de que con sus rúbricas pueden sustituirse holgadamente los libros de texto de los catedráticos fusilados.

Para no prolongar el martirio excesivo de S. E., vengo en acordar:

Art. único. El Excelentísimo señor Generalísimo podrá firmar, además de con los pies, con la mano izquierda, e incluso con la derecha en caso necesario, amén de delegar estas funciones suntuarias en sendos sargentos de buena letra. — Por el Gobierno de Zaragoza, el Gobierno de San Sebastián.

6

«A fin de animar a nuestras tropas en victorias como las de Pozoblanco, Madrid, Guadalajara, y tantas otras, y no privar al Excmo. Sr. D. Gonzalo Queipo del Llano de su fecunda inspiración, vengo en decretar lo siguiente:

Art. primero. Queda absolutamente prohibida la exportación de vinos generosos y licores en todo el territorio sometido a nuestra autoridad.

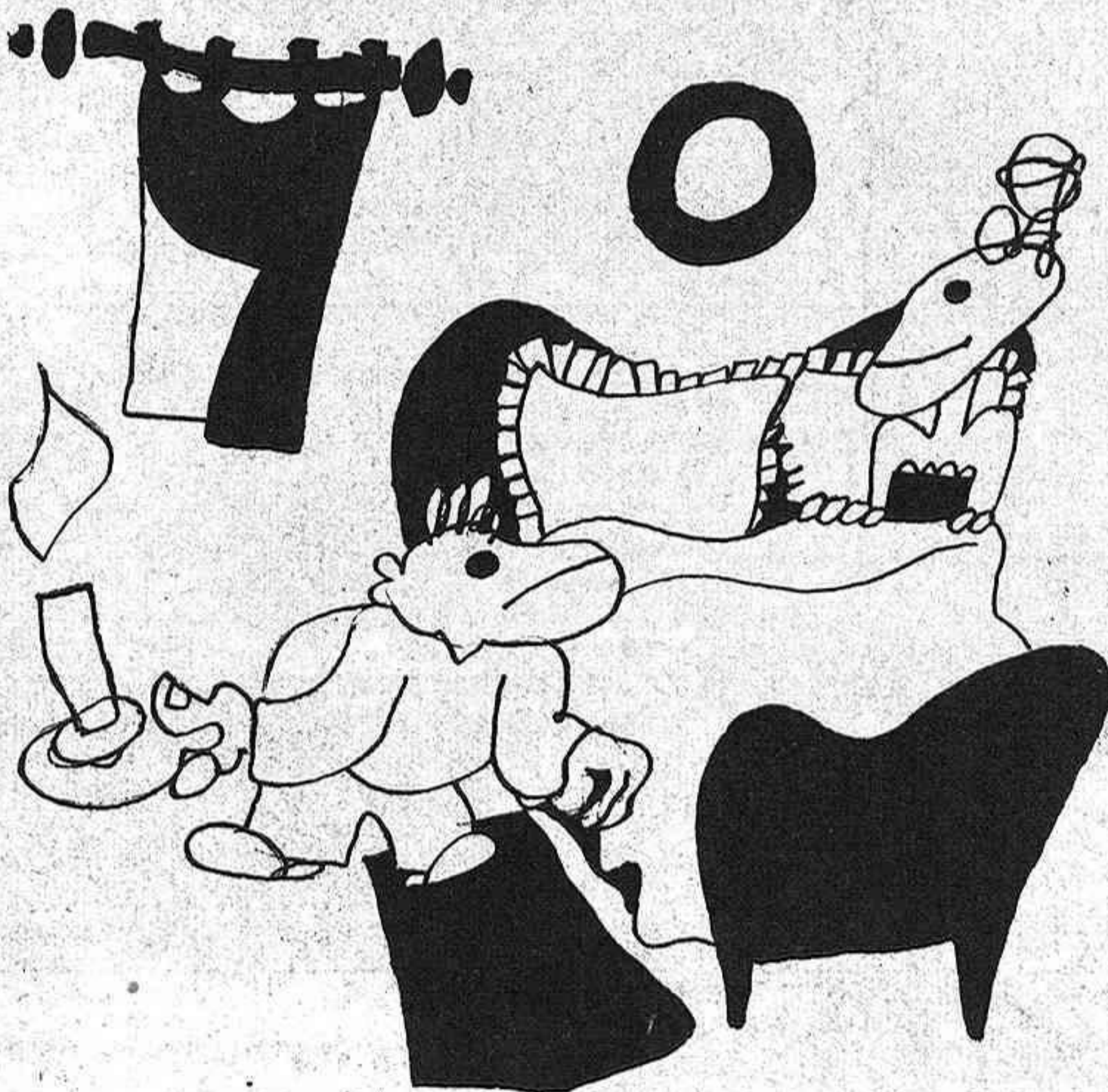
Art. segundo. En caso de querérselos llevar nuestros ilustres amigos voluntarios alemanes o italianos, no pedirán permiso a nadie. — Yo el Caudillo, Paco.»

7

«Siendo evidente, en las modernas prácticas del exorcismo santificado por la Madre Iglesia, que el uso de idiomas desconocidos es signo claro de entrega al demonio, vengo en decretar:

Art. primero. Se fusilará a cuantos sean sorprendidos hablando catalán, gallego, vascuence u otros idiomas desconocidos.

Art. segundo. Se reputarán idiomas desconocidos cuantos no entienda S. E. el Generalísimo a pesar de su cultura universal. — Por el Comité, el Subcomité.»

— Per què mires sota el llit cada dia?
— Es que vigilo que no hi hagi el Gran Mufti.

INFORMACIO ESTRANGERA

ELS NAZIS MINORITARISTES

Berlín, 4. — Després d'una preparació versallesca dels diplomàtics enemics de Versalles, ha estat finalment signat un tractat d'amistat minoritària entre Alemanya i Polònia.

Aquest paradoxal tractat minoritarista del mal anomenat règim majoritari del IIIer. Reich consisteix en salvar el respecte dels nazis a la minoria polonesa resident al país del bell Adolf a canvi del respecte del Govern polonès a les minories nazistes residenciadades a Polònia i que aspiren, com és natural i pels mitjans menys naturals, a convertir-se en majoritàries.

El cas en si no té altra novetat que no sigui la de legalitzar pel respecte als tractats, tan oblidat a Alemanya, la invasió política que després esdevé bèl·lica, del nazisme a tot el món.

Polònia ha concertat el pròleg de la seva futura destrucció.

LA CONFERENCIA DEL PACIFIC

Brusselles, 9.—La Conferència del Comitè de Londres de Brusselles, que és una repetició de la farsa de la no intervenció, amb l'aggravant del sarcasme que representa anomenar-la Conferència del Pacífic, ha arribat a una primera conclusió després d'haver-se restringit voluntàriament, donant un enlairat exemple d'esperit dilatori, acordant invitar novament el Japó a tornar a renunciar a estar representat.

Sembla que com és d'esperar el Japó es negarà novament a assistir-hi... i tornarem a començar.

El qui dies passa anys empeny.

JA SE SAP QUI ES EL PACIFIC

Brusselles, 9.—Les coses quan més busques van, més i més costen de trobar.

Fa, com tothom sap, quinze mesos llargs que tot el món cerca afanyosament saber qui és el pacífic i amb aquesta enutjosa recerca només s'havia pogut establir quins eren els agressors.

Mes com que no era això el que convenia saber, hom seguia cercant i cercant.

Ara, finalment, s'ha descobert l'inesperat, el sorprenent i resulta que el pacífic és el mateix agressor, i en vista d'això, coincidint amb la signatura solemne del tractat de l'eix anticomunista Toquio-Roma-Berlín, Hitler ha estat combotat a fer de conciliador pacifista entre Xina i el Japó.

Al lector que ho entengui el convidem a una «fària», i, malgrat tot, la cosa no pot estar més clara.

L'EIX ROMA-BERLIN-TOQUIO

Londres, 10.—S'ha confirmat amb molta sorpresa que s'acaba de signar a Roma l'eix Roma-Berlín-Toquio, titulat aliança militar anticomunista adreçat a l'extermini de la Tercera Internacional.

Malgrat tot, hom assegura i ací a Londres som ben capaços de creure-ho, que el nou tractat està presidit pel mateix esperit pacifista que ha determinat la invasió d'Espanya, l'acord de complicitat amb Portugal, el pacte de neutralitat de Bèlgica i el darrer tractat d'amistat germano-polonès.

Hom creu que l'eix, si segueix així, acabarà convertint-se en roda.

Però ací a Londres fa bon temps i la pesca amb canya dona de si que és un «contentu».

Mal no havien picat tant les truites.

ITALIA DEMANA PER A ALEMANYA LES COLONIES ALEMANYES QUE TE ELLA MATEIXA

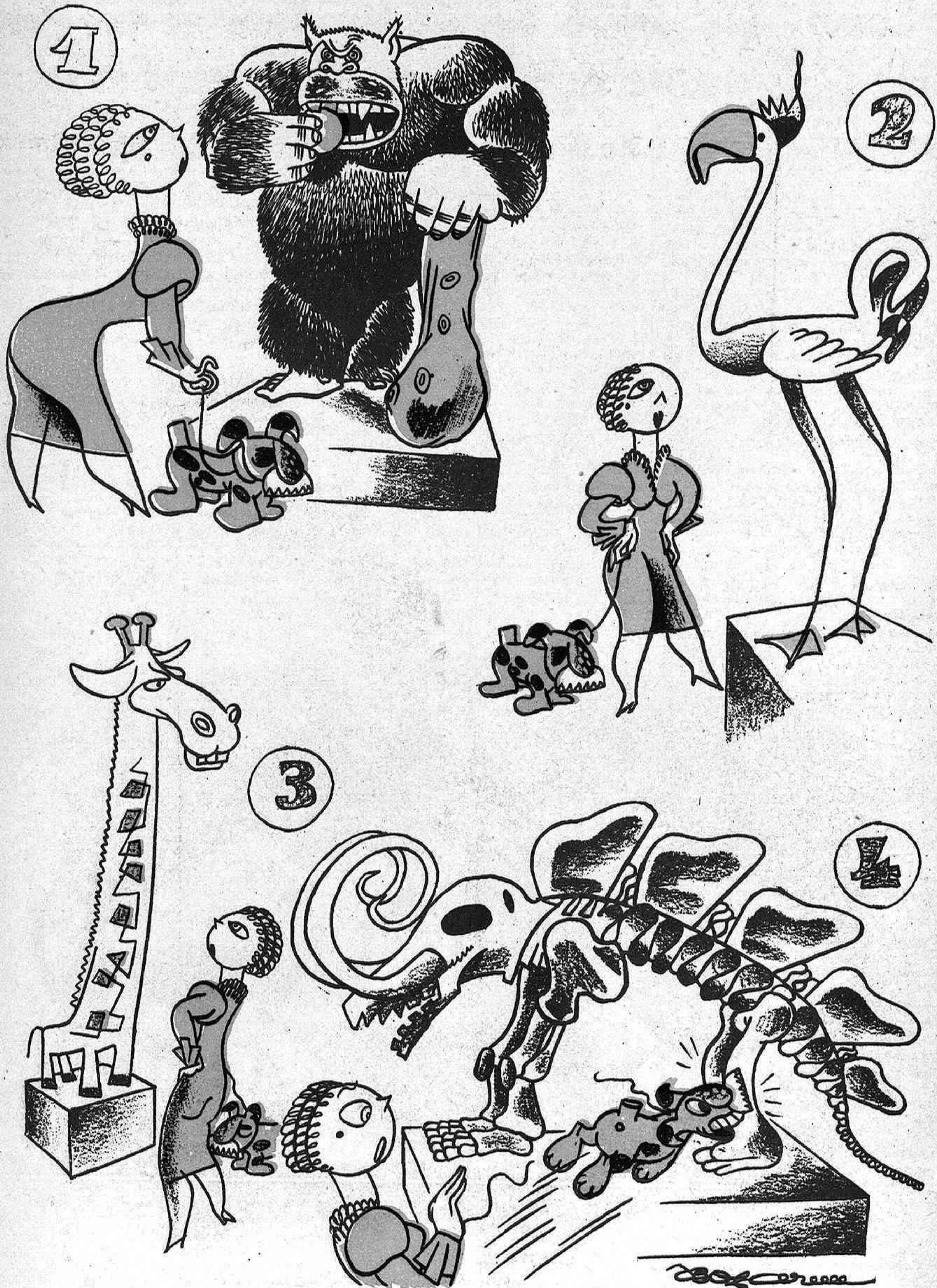
Roma, 10.—Se sap que Mussolini, després de les trenta darreres cartes que ha rebut de míster Chamberlain, s'ha envalentonat fins a un extrem intolerable que li fa demanar l'oro i el moro.

Ara se li ha acudit demanar que li siguin retornades al seu amic Hitler les colònies alemanyes que Alemanya perdé pel Tractat de Versalles.

Hom constata el gran desinterès material del «duce», que es suposa que deu estar disposat a donar l'exemple desprenent-se de les que en el repartiment del mandat acordat a Versalles li varen correspondre a Itàlia.

—Tant que hem treballat per la Revolució i ara ens demanen l'aval.

JA ERA HORA!

El Comitè Econòmic del Teatro posa al seu lloc els nous empresaris i els autors nous i vells i pels seus pecats passats ni els uns ni els altres no cobren

Davant de la revelació que per als amants del teatre revolucionari ha estat l'aparició en el món de l'escena catalana i a les pàgines de la «Soll» rediviva dels venerables jovicells Leandro Blanco i Alfonso Lapena que, després de passar-se trenta anys fent informació judicial pels diaris de Madrid, han caigut com una bomba en l'escenari del Principal Palace, altrament ja acostumat a incendis i altres excessos, hem vist el cel obert definitivament i la revolució almenys transitòriament guanyada i hem volgut veure personalment els fenòmens de joventut i ardiment que acaben d'operar aquest miracle laic i, en hores no aptes per a l'espectacle —per tal de no haver de pagar entrada—, ens hem personat en el popular teatre.

En la mitja penombra —l'altra mitja era deserta— hem albirat, assegut en una butaca, un home de mitja edat —no sabem on tenia l'altra mitja— que contemplava tristament l'escenari també desert.

—El Comitè? —li hem preguntat amablement.

—El Comitè? No hi és; si voleu veure l'empresari...

—L'empresari?

Ens rodava el cap. Hauríem fet tota la revolució, estaríem fent la guerra perquè al Principal Palace tornés a haver-hi empresari com en temps d'en Ferran Bayés?

—Sí; l'empresari. El voleu veure?

—A veure'ls?

—Sóc jo.

—Vós el que sou és un facciós! —li contestàrem amb la natural indignació—. El que sou és un delxat de compte per les Patrulles de Control! El que sou...

Féu que no amb la mà, li agafà un singlot i caigué desmaiat.

De primer ens vàrem pensar que, tractant-se de coses de teatre, feia comèdia, i li contestàrem amb una rialla sarcàstica. Veient que no es movia, li'n férem una de sardònica. Però res; no retornava. Aleshores li ventàrem unes quantes bufetades, encenguérem la cigarreta i li bufàrem el fum al nas i tornà en si. Apagàrem aleshores la cigarreta, la guardàrem a l'estoig i li parlàrem amb sinceritat:

—Ens pensàvem que fèieu comèdia; per un empresari potser és massa.

—Comèdia! Fa dos dies que no menjo.

—I doncs, que no us dona «Miss Virtud»? Vam llegir a la «Soll» una crítica que, ja, ja, comparex els autors a l'autor! Arriben a dir que Blanco i Lapena, autors de la revistització, tenen tanta gràcia amb el que hi han afegit com Guy de Maupassant, l'autor del conte d'on ha sortit la revista!

—Repetiu-me el que m'heu preguntat. Estic tan dèbil i ho heu fet tan llarg...

—Us preguntava si «Miss Virtud» no us donava, que no mengéssiu.

—Ah! Si em dona? A mi? No; a mi no. És al Comitè.

—Al Comitè? Però, no dèieu que vós éreu l'empresari?

—Sí, sóc un'empresari; però hi ha el Comitè Econòmic, i encara al Comitè... són tants a menjar!

—Si us entenc, que em pelin.

—Hauríeu hagut de venir a dir aquestes coses fa vuit mesos; ara, encara que m'enten-

gueu no hi fa res. Ara, si no ho enteneu, us ho explicaré jo.

—Vaja; finalment!

—Mireu. Els autors són uns bandarres.

—Ja; perquè escriuen raves.

—No; els raves tant li fa: és que volen co-

ACROBACIES

—John Bull—Dèixa'm badallar, que diuen que s'encomana

brar i això no pot ésser. De què serveix un autor? De res; són els artistes els que el públic aplaudeix i nosaltres que el fem seure, els que fem el teatre. L'autor? Psè? Ara aquests Lapena i Blanco diuen que han tret l'obra del Maupassant. I el Maupassant de qui la deu haver tret? Aneu a saber! Potser de l'Eliseu Reclús? L'autor no és res. Cuixa és el que vol el públic. I a veure si aquests senyors, que, com diu la «Soli», «**las personas de los autores pulularon gallardamente por los ámbitos del proscenio, fuerte y cordialmente asidos a las manos de la flor del reparto**», haurien pululat gaire amb «sostens» i slip, ensenyant les cames peludes que deuen tenir! El que vol el públic és «**la flor del reparto**» i el demés són trons!

—Sí, realment, els autors són una plaga; però els empresaris, no ens parlem dels empresaris! Sempre diuen que si els lloguers, que si les nòmines... Que pagueu nòmines, vós?

—No! Les paga el Comitè Econòmic.

—I lloguers?

—No! Tampoc no els paga el Comitè.

—Doncs si no pagueu res, de què us queixeu?

—De que no cobro.

—No ho entenc. Vós, a més d'empresari, sou acomodador; doncs, així, cobreu com els altres artistes, tres drets.

—Qui us ho ha dit que els artistes cobren tres drets? I la roba que porten elles, com se la podrien treure per sortir a escena, si no fos el Comitè? Desenganyeu-vos; si el públic no sabés que la Maruja Tomàs es pot treure si vol 10.000 pessetes de roba interior nova de trınca i posar-se trenta mil duros de joies, no pas de les faccloses d'abans del 19 de juliol, sinó d'ara, controlades pel Comitè, qui seria que en faria cas?

—Sí, però com ho sap el públic el valor de la roba i de les joies i qui els les ha regalades?

—Com? Sí que en sou d'ase! Doncs perquè

ella ho explica a tothom! Si les coses no es poden dir, no té cap gràcia saber-les. Nosaltres som els desgraciats, pobres empresaris que no tenim ni calçotets i acabarem ensenyant el cul i ningú no ens aplaudirà. Ara començo de plànyer els pobres burgesos! Si la revolució la feien ells!

—Però encara no ens heu explicat, ni a nosaltres ni als nostres lectors, per què sou empresari i per què us pesa tant d'ésser-ne.

—Es que em pensava que ja ho sabíeu. Tot plegat és que no hi ha pasta. Al començament tothom es va ficar al Comitè Econòmic i tothom anava tirant de veta menys els artistes, i això no podia durar i ara el Comitè ha vist que hi sobra gent i en volen treure més de mil empleats i tornar-los a fer fer d'acomodadors, porters, tramoistes, etc. Cadascú al seu ofici, s'ha dit; i els artistes de varietés que abans en tenien un altre, que el facin i no enredin, que tothom ha de viure.

—I d'aquesta manera cobraran tots?

—Diuen que sí, i d'això ens queixem. Els del Comitè cobraran com del Comitè; els artistes com els artistes i les artistes com les artistes.

—I els altres?

—Als altres, o sigui nosaltres, al que en diem les dependències, tramoistes, electricistes, maquinistes, escenògrafs, acomodadors, porters, sastreria, atrezistes, etc., etc., ens emancipen.

—Ah?

—Sí; i ens fan empresaris. Després de cobrar el Comitè i els artistes, ens repartiran el sobrant, unes seixanta o seixanta-cinc pessetes a la setmana.

—Però no havíeu dit que el Comitè Econòmic havia decidit que aquell que tingués un ofici dintre del ram teatral hi havia de tornar?

—Sí.

—I doncs aleshores, els del Comitè, què?

—Oh!, és que ells no són del ram teatral.

—Ah!

Si vols que et respectin respecta't tu mateix

La institució de càtedres de català als Instituts de Segon Ensenyament ha coincidit amb la vinguda del Govern de la República a Barcelona i la vinguda del Govern de la República a Barcelona ha coincidit amb la nota del ministeri de la Governació sobre el respecte a la llengua catalana.

El que no sap potser el públic és que l'aparició de la nota del camarada Zugazagoitia sobre el respecte a la llengua catalana ha coincidit amb una reunió de comissaris polítics i representants d'alguns partits al Saló Jofre de l'Ajuntament en la qual es parlà als periodistes de la campanya a fer per recollir robes interiors d'abric per als soldats que són al front, reunió que fou presidida per Garcia Oliver, fill de Reus, i en la qual aquest es dirigí als representants de la Premsa... en castellà!

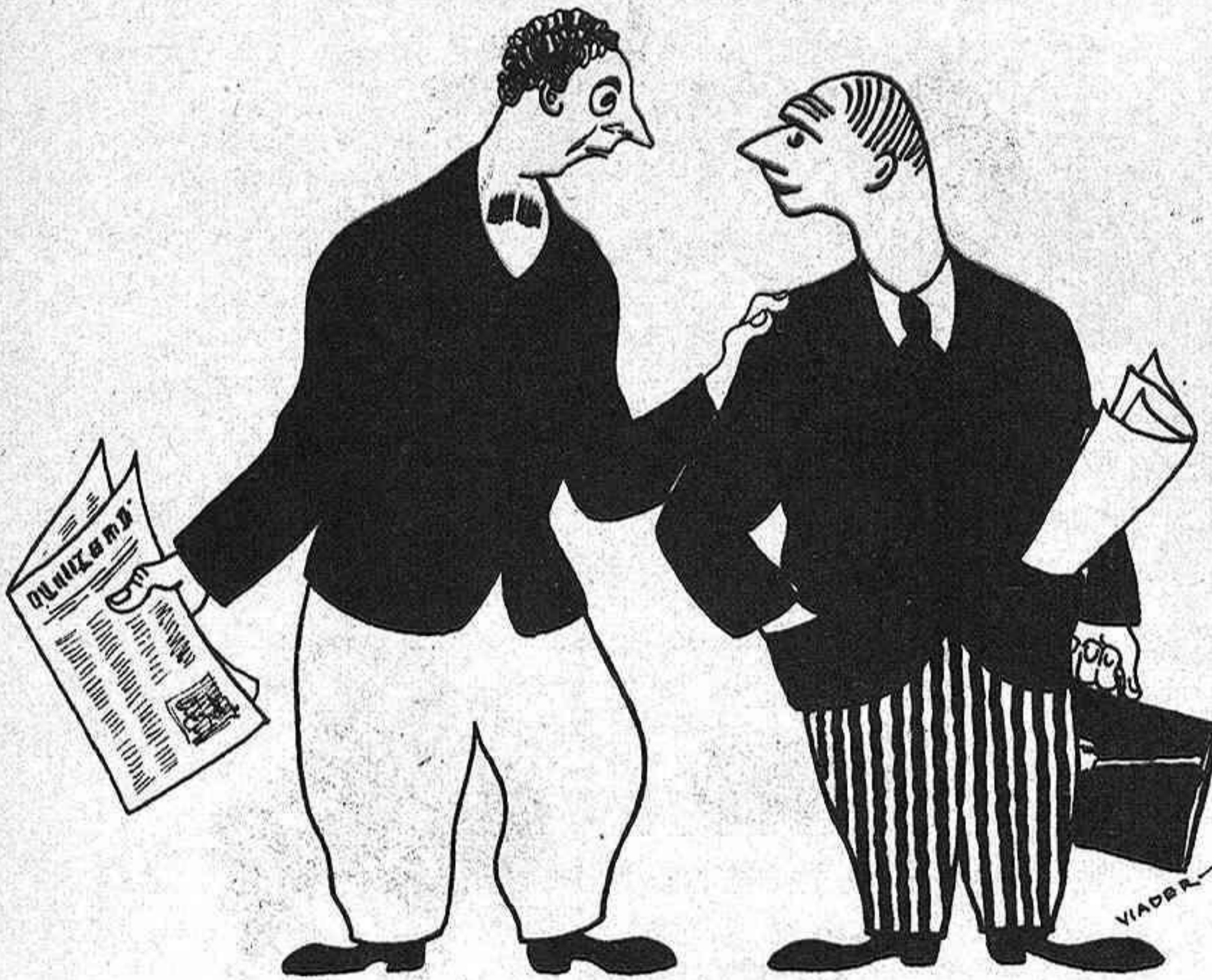
Respecte al català? Efectivament; quan deu trobar un català mort, «me inclino y lo beso».

Val més viu a grimpades que mort a canyades

Un pillet de funcionari que s'ha passat la vida despotricant contra els homes d'esquerra, i d'una manera particular els socialistes, ha estat enlairat no fa gaire a un càrrec d'importància on un magatzem de queviures que ha creat l'Ajuntament, càrrec que per cert li ve un xic gran.

No s'ha tingut per a res en compte els seus antecedents, que per cert són quelcom clars, ja que per allà el 1926, en plena dictadura, mercès a les seves bones relacions, va obtenir un càrrec de favor: organitzador de Congressos de l'Exposició Internacional, muntant un Negociat exprés i cobrant la níciesca de 14.000 pessetes, més dietes i viatges. Quan el bienni negre, un altre cop torna a reeixir, i en premi als seus mèrits (!), el fan vocal de dues comissions, amb dietes esplèndides, inspector d'estrangers i Cap del Negociat de Treball, que va inventar el cèlebre Martínez Arenas per a afavorir-lo. En resum, que entre tot plegat cobrava molt més encara que quan la dictadura.

El xocant del cas és que aquest individu, quan en restituir l'Ajuntament legal, després del 16 de febrer del 1936, se'l va destituir del càrrec, va fer un recurs signat per ell, en contra de l'Ajuntament, al·legant la manca de dret de l'Ajuntament popular i exaltant la legalitat i bon sentit del feixista Martínez Arenas, que signava sempre Teniente-Coronel-Alcalde (tres en uno). Aquest recurs tan virtuosament feixista i contrari al 6 d'octubre, va anar a l'aigua, mes el seu autor continua surant per vergonya de tots els antifeixistes.

EMPATATS

— Com ha resultat això de la Conferència del Pacífic?

— Dos a dos a favor d'Alemanya.

DISPONIBLE

LLEGIU EL FOLLET
**"Urgeix la unitat proletària
i antifeixista"**

per VICTOR COLOMER
del Comitè executiu del P. S. U.
Pròleg de Joan Comarera

PREU: 60 CENTIMS

DE VENDA A TOTS ELS QUIOSCOS

Distribuidors exclusius per a tot Catalunya: **P.A.C.O.D.** Rambla del Mig, 17
Barcelona

Llegiu

**LA CORRESPONDENCIA
INTERNACIONAL**

i estareu al corrent dels esdeveniments polítics internacionals més importants, glosats pels representants més autoritzats, del moviment obrer a tot el món

PREU: 25 CENTIMS

DE VENDA A TOTS ELS QUIOSCOS

AVIAT

LA CORRESPONDENCIA INTERNACIONAL
publicarà un número extraordinari sobre

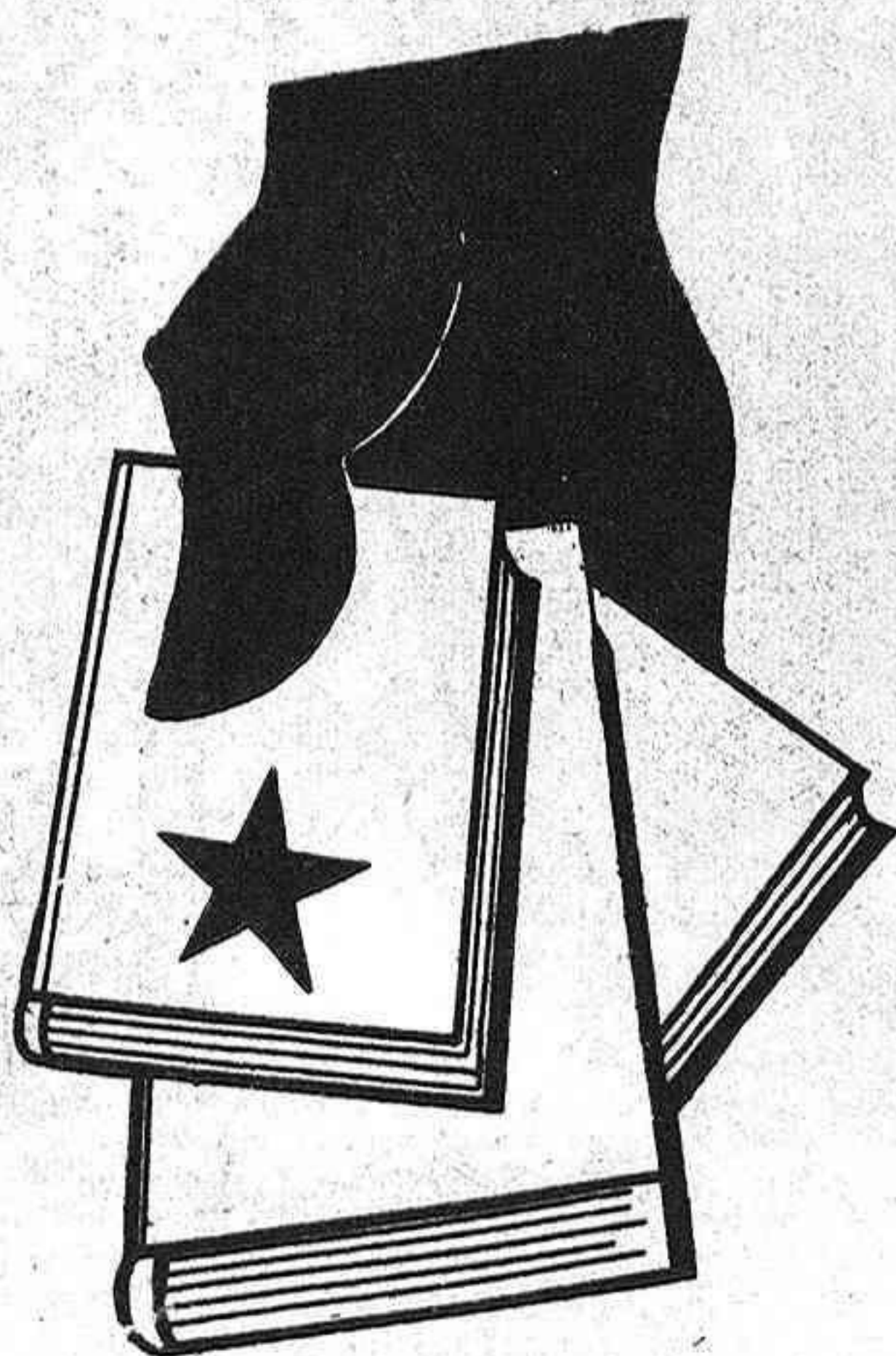
**La situació econòmica mundial
en el primer semestre de 1937**

degut a la ploma de l'eminent economista internacional EUGENI VARGA

Es posarà a la venda al preu dels números ordinaris

DISTRIBUIDORA **P. A. C. O. D.** BARCELONA
DE PUBLICACIONS RAMBLA DEL MIG 17

A L'ABAST DE LA VOSTRA MA...

Demaneu avui mateix un exemplar del catàleg que acaba de publicar la

**LLIBRERIA "LA INTERNACIONAL" BARMES, 22
BARCELONA**

Estareu documentats i podreu escollir entre el més selecte i essencial que s'ha editat sobre:

Teoria revolucionària
El moviment Stajànov
Biografies i Episodis revolucionaris
Sèrie Popular de Clàssics del Socialisme
Petita Biblioteca Leninista
Petita Biblioteca Stalinista
Així és la U. R. S. S.
El bolxevisme en acció
El VII Congrés de la I. C.
La joventut i el Marxisme
El Ple ampliat del C. C. del P. C. d'E.
Novelles i contes per a infants
Poesies i cançons revolucionàries.

Llibres de l'«Editorial Cenit», «Ed. Españolas», i «Nuestro Pueblo», edicions de l'Escola Popular de Guerra i dels millors autors d'avantguarda, com Ilya Ehreburg, Upton Sinclair, Sinclair Lewis, Barbusse, etc., etc.
Sempre les darreres novetats en llibres socials.

VERTANY A LA BIBLIOTECA
DE L'ATENEU BARCELONÉS

EL VELL RADICAL

—Quan veig això, em recordo de Don Ale.